

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תלה"מ 20-07-8887 ו' מ' נ' א'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת מאיה לוי

ד' ו' ת"ז *****

תובע

נגד

ב' ב' א' ת"ז *****

נתבעת

החלטה

- 1
- 2 1. אקדים סוף להתחלה, ואציין כבר בפתיח, כי שוכנעתי למחוק על הסף את התובענה
- 3 למשמורת, מחמת שימוש לרעה בהליכי משפט.
- 4
- 5 2. בסעיף 42 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 נקבע כדלקמן:
- 6 **"סבר בית המשפט שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט רשאי הוא, מטעם זה בלבד,**
- 7 **למחוק את כתב טענותיו כולו או מקצתו".**
- 8 3. דוקטרינת השימוש לרעה בהליכי משפט מוכרת וידועה ולאחרונה היא אף הורחבה אל מעבר
- 9 לגבולות הטלת הסנקציות בדמות מחיקת כתב הטענות.
- 10
- 11 4. בע"א 8553-19 אלכסנדר אורן בע"מ נ' יהודית כהן (17.11.2020) נקבע כי במקרים
- 12 המתאימים קיימת עילה עצמאית מכוח סעיף 39 בצירוף סעיף 61(ב) לחוק החוזים (חלק כללי)
- 13 המאפשרת הגשת תביעה לפיצויים כנגד בעל דין, בגין שימוש לרעה בהליכי משפט. יתר על כן,
- 14 כאשר בעל דין פוגע באינטרס של יריבו ע"י הפרת חובת זהירות, שמקורה ביחסים מיוחדים
- 15 בין השניים, ניתן לפצות בשל שימוש לרעה בהליכי משפט אף בעילה של רשלנות.
- 16 ראה לעניין זה האמור באותו פסק דין:

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תלה"מ 20-07-8887 ו' מ' נ' א'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1 "...בעל דין שעושה מעשה אשר מכוון לפגוע בתקינות ההליך המשפטי או ביעילותו חושף
2 את עצמו לקשת רחבה של סנקציות משפטיות (ראו יששכר רוזן-צבי ההליך האזרחי - 248-
3 245 (2015)). סנקציות אלה כוללות ביטול הליך שנקט בחוסר תום-לב ושכל מטרתו היא
4 להעמיד מכשול לבעל-דין-יריב (ראו דברי השופט א' ברק (כתוארו אז) בבר"ע 305/80 שילה
5 נ' רצ'קובסקי, פ"ד לה (3) 449, 461-462 (1981)); חסימת טענות בדבר היעדר סמכותו
6 העניינית של בית משפט, אשר מועלות באיחור כשהתדיינות כבר נמצאת בעיצומה או
7 קרובה לסיום (ראו רע"א 11183/02 אבנר כלפה נ' רזיה זהבי, פ"ד נח (3) 49, 51-52 (2004));
8 סילוק תביעה על הסף כאשר מתברר כי זו הוגשה ממניעים זרים להליך ולא לשם בירור
9 האמת ומיצוי זכויות שבדין (ראו ע"א 8/74 לייזרוביץ נ' לייזרוביץ, פ"ד כח (2) 436, 439-440
10 (1974)); מניעת חקירה קנטרנית של עד (ראו בג"ץ 91/74 גבארה נ' בית המשפט המחוזי
11 בתל-אביב-יפו, פ"ד כח (2) 518, 525 (1974)); אי-מתן סעד הצהרתי (ראו ע"א 539/78 לואל
12 נ' לויס, פ"ד לד (4) 286 (1980), פסקה 7 לפסק-דינו של השופט ש' לוי (כתוארו אז));
13 חסימת טענות התיישנות (ראו ע"א 3496/15 הורמוז בבלפור נ' גבעת מרום בע"מ [פורסם
14 בנבו] (17.1.2017), פסקאות 9-12; וכן ע"ע 533/09 אילן נ' שירותי בריאות כללית [פורסם
15 בנבו] (15.6.2011), פסקאות 27-29; קביעת השתק דיוני שמונע העלאת טענה מסויימת או
16 נקיטת הליך כזה או אחר (ראו ע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים
17 והשקעות בע"מ, פ"ד נט (6) 625, 632-633 (2005)); דחיית בקשה לביטול פסק דין שניתן
18 במעמד צד אחד (ראו רע"א 3454/04 ורקר נ' הראל [פורסם בנבו] (5.6.2005), פסקה 4; אי-
19 מתן אישור להסדר פשרה (ראו בש"א 2236/06 חממי נ' אוחיון [פורסם בנבו] (5.6.2006),
20 פסקאות 10-12; דחיית בקשה למתן רשות ערעור (ראו רע"א 7474/06 לוי נ' בנק לאומי
21 [פורסם בנבו] (12.12.2006)); מחיקת הליך של ערעור, אשר תוקף את חוקיות המצאת פסק
22 הדין מושא הערעור לידי המערער, עקב התחמקותו של הלה מההמצאה (ראו בש"א 6479/06
23 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' שנפ [פורסם בנבו] (15.1.2007), פסקאות 4-8 ו-11; השתת
24 הוצאות לטובת אוצר המדינה (ראו רע"א 1514/06 תדיראן מוצרי צריכה בע"מ נ' שאול
25 [פורסם בנבו] (24.4.2006), פסקאות 6-8; קבלה או דחייה של תביעה, לפי העניין,
26 כסנקציה בגין מסירת עדות שקר מכוונת בעניין מרכזי על ידי בעל דין (ראו עניין חיון, פסקה
27 35 לפסק דיני)...סנקציות אלה משרתות שתי מטרות. הן נועדו להעניש את בעלי הדין
28 שעושים שימוש לרעה בהליכי משפט ולהרתיע את אלו ששוקלים לעשות מעשים פסולים
29 כאמור. כמו כן נועדו הסנקציות לספק סעד לבעל הדין הנפגע ועל ידי כך לכוון צדק מתקן
30 (ראו (ERNEST J. WEINRIB, CORRECTIVE JUSTICE 87-88 (2012)...מסיבה זו, סבורני
31 כי נעשה נכון אם נוסיף לרשימת הסנקציות הללו – אשר לא נועדה להיות רשימה סגורה
32

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תלה"מ 20-07-8887 ו' מ' נ' א'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מלכתחילה – את חיובו של מי שפוגע בהליך משפטי תקין בכוונת מכוון בפיצויים לטובת הנפגע אשר סופג נזק או הפסד ממעשיו הפסולים. בהיבט המהותי, חיוב כאמור הינו דרוש מאחר שבלעדיו לא נוכל להביא את הנפגע על תיקונו. הסיבה לכך נעוצה בהבדל בין מקרים שבהם ניתן למנוע את השימוש לרעה בהליכי משפט לפני המעשה באמצעות מתן סעד דיוני מתאים, לבין מקרים קשים וקיצוניים, דוגמת זה שלפנינו, בהם המעשה החמור של שימוש לרעה כבר נעשה, הושלם והשיג את מטרתו באופן שאין שום תרופה זולת פיצויים אשר יכולה להועיל לנפגע. עבור נסיבות כגון אלו נקוט בדינו כלל משפטי עתיק יומין: *ubi ius ibi remedium* (מקום שם הזכות – שם הסעד) (ראו: ע"א 3077/90 פלונית נ' פלוני, פ"ד מט(2) 578, 593 (1995); בג"ץ 2344/98 מכבי שירותי בריאות נ' שר האוצר, פ"ד נד(5) 729, 753 (2000); ע"א 6370/00 קל בנין בע"מ נ' ע.ר.מ. רעננה לבניה והשכרה בע"מ, פ"ד נו(3) 289, 298 (2002))."

ובעת- מהכלל אל הפרט:

5. לאחר שעיינתי בתסקירים, בכתב התביעה וכתב ההגנה, ושמעתי את דבריו הנוקבים של העו"ס לס"ד בדיון שנערך ביום 8.3.2021, שוכנעתי כי הגשת תובענת המשמורת על-ידי האב הינה בבחינת שימוש לרעה בהליכי משפט. על כן יש להורות על מחיקתה תוך חיוב בהוצאות לטובת הקטינה. אבאר נימוקיי בהרחבה.
6. מעיון בתסקירים השונים (בהליכים הנוכחיים ובאלו הקודמים) עלתה תמונה ברורה לפיה האב מפנה את הקטינה לבדיקות בתואנות שווא של פגיעה מינית מצד משפחת האם, ובכך גורם נזק בלתי הפיך לקטינה. אומנם במצב דברים רגיל, על כל הורה אחראי להקדים ולפנות עם הקטין לבדיקת כל אימת שקיים ולו חשד מינימלי לפגיעה ביקר לו מכל. אולם, כאשר כלל הבדיקות של הקטינה אינן מעלות ולו חשד או ספק מינימאליים, ומנגד כאשר עצם העיסוק וחשיפת הקטינה לנושאים שאינם מותאמים לגילה הם אלו אשר מסבים לה נזק וגורמים להתנהגויות בעייתיות ולקויות אצל הקטינה, המסקנה המתבקשת היא כי המדובר בהתנהגות אובססיבית מצד ההורה התובע. במקרה כזה, מצווה על בית המשפט לנקוט בגישה אשר אינה משתמעת לשתי פנים, לריסון ההתנהגות הפוגענית ולמניעת הנזק הנפשי שעתידי עוד להיגרם לנפשה הרכה של הקטינה הפעוטה – כאמור, לא בשל הפגיעה שלא הוכחה אלא בשל עצם העיסוק האובססיבי הבלתי פוסק בפגיעה הנטענת.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תלה"מ 20-07-8887 ו' מ' נ' א'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

7. ראה לעניין זה האמור בתסקירים העדכניים:

בתסקיר מיום 3.1.2021 (עו"ס לס"ד ***** — *****) נכתב כדלקמן:

"ט' מעורבת בסכסוך שבין הוריה מגיל צעיר, סכסוך שנדמה שרק הולך ומתעצם. ל- ט' התנהגויות חריגות כגון הרטבה, התפרצויות זעם, שאלות לא תואמות גיל בנוגע למיניות והתנהגויות מסכנות. שוב, ט' עדיין לא בת *! בימים האחרונים נחשפנו שוב לכך ש- ט' נבדקה בבית חולים חשד לפגיעה מינית. נלקחה לבית החולים ע"י אביה והדבר נודע לאם דרך מקרה ע"י הילדה. זוהי רק דוגמה אחת למצבים בלתי אפשריים מבחינת הילדה שמשמשת כתובת למסרים המועברים דרכה ושאיננה לשמור אצלה סודות כאלה ואחרים. בעבר כבר נחקרה הילדה עקב חשד שהעלה האב לפגיעה בה, חקירה שלא העלתה דבר...אנו מביעים דאגתנו מהמשכו של מצב זה לבריאותה הנפשית של הילדה..."

בדיווח נוסף מיום 24.1.2021 של עו"ס לס"ד **** * : "בעקבות אותו דיווח לפיו נלקחה הילדה לבדיקה רפואית עקב חשד לפגיעה מינית עורב בדבר עו"ס לחוק הנוער שקיים התייעצות בנושא והחליט על חקירת ילדים נוספת שתיערך לילדה, ללא ידיעת ההורים. נערכה אכן חקירה שכזו, ששוב לא העלתה ממצאים כלשהם לפגיעה מינית בילדה...בשיחה עם האב הובהר כאמור שנערכה חקירה ושלא עלו כל ממצאים לפגיעה מינית. בשיחה הובהר דאגה רבה מכך שהילדה, למרות גילה הצעיר, נאלצת לעבור בדיקות וחקירות רבות, כשדבר זה כשלעצמו מהווה פגיעה בילדה. ההתעסקות הבלתי פוסקת בנושא המיני, עם ילדה כל כך צעירה הוא גורם של סיכון ונזק עתידי. הובהר לאב שעליו לחדול מידית מעיסוק סביב נושאים אלו עם הילדה וכי לא ניתן יד ולא נעמוד מנגד באם יימשך עיסוק זה מצדו. עוד הובהר לאב כי עליו להביא את הדברים בהם עסוק להדרכת ההורים אותה הוא מקיים ולחסוך אותם מן הילדה (האב החל בהדרכת הורים ועקב יציאת המטפלת לחופשה כפויה ימשיך האב בקרוב את הדרכת ההורים עם מטפלת אחרת). כאמור נערכה שיחה גם עם האם, בה נאמר כי נערכה חקירת ילדים שלא העלתה ממצאים כלשהם וניכר כי רווח מאוד לאם לשמע הדברים".

ראה גם דברי העו"ס **** * בדיון מיום 8.3.2021:

"...אני חושב שהרגע המכריע מבחינתי היה כאשר בשרנו לאבא שהיתה עוד חקירת ילדים וששוב לא העלתה דבר. יכולתי להרגיש כאילו האב מאוכזב מהתשובה. לאחר שראינו את האמא וסיפרנו לה את אותם דברים, יכולתי לראות את הנחת הרווחה שלה. וזה בדיוק מה שאני מצפה לראות מהורה שמבשרים לו שהילדה לא נפגעה מינית. הזירה שהאב אליה

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תלה"מ 20-07-8887 ו' מ' נ' א'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

צריך להפנות את העיסוק סביב הדברים הללו, הוא אך ורק הזירה הטיפולית. יש פה
לפעמים עניין של החלטה של הורה שאני מפסיק לעסוק בנושא. יש לאב הסדרי ראייה מאוד
מורחבים עם לינה בבית האב. שבוע אחד * לילות ושבוע שני * לילות. זה המון. אני מרגיש
שהאב בוחר לעסוק בזה במקום בדברים אחרים וגם צריך לשאול את השאלה למה הילדה
אומרת את הדברים דווקא לאבא. אנחנו עשינו כל מה שאנחנו יודעים לעשות, מבחינתנו אין
פגיעה מינית בילדה".

... "לשאלת ביהמ"ש, מבחינת השפעה על הילדה, ככל שיהיה צורך להמתין לשיבת
הנוכחות חודשים ארוכים, בפרק זמן ארוך, יש משמעות או שהנזק כבר נגרם, אני משיב
שחלק מהנזק נגרם ללא ספק, אבל אם הולכים לתיאוריה של השפעת הורים על ילד, עדיין
ניתן לתקן. היתה תביעה של משמורת שהאב הגיש ואני נתבקשתי להתייחס לזה ולא
הסכמתי ללא אבחון. היום אני לא מעלה על דעתי להעביר את המשמורת לאבא. כי לדעתי
האבא היום בהתנהלות הנוכחית שלו עלול לגרום נזק כבד לילדה ומשכך אני לא חושב שהוא
יכול להיות ההורה המשמורן על הילדה. אני חושב שהדברים צריכים להיפסק. אני חושש
שכל עוד יש שביל של תקווה שהמשמורת תעבור לצד השני אני חושש שזה לא יפסק".

8. מלבד עמדת העו"ס לפיה גורמי המקצוע לא היו נותנים את המלצתם על העברת המשמורת
על הקטינה לאב לאור התנהגות והתנהלות האב, עולה לכאורה הרושם כי, האב עושה שימוש
בתובענת המשמורת ככלי לאחר שבהליכים קודמים נקבע שאין יסוד לטענתו, בין היתר משום
שהוא לא הגיש תובענה למשמורת.

כעת בסבב הנוכחי, הקדים האב והגיש תובענה למשמורת, במקביל להפניית הקטינה פעם
נוספת לבדיקה בחשד לפגיעה מינית, וגם הפעם טענותיו העלו חרס- הן בבדיקה העצמאית
אליה פנה על דעת עצמו, והן בבדיקה אשר נערכה ללא ידיעת ההורים על-ידי *****
***** — לא נמצא כל זכר לפגיעה מינית. גורמי המקצוע שבו והתריעו בפני האב כי יחדל
מהתנהגותו אשר מסבה נזק לקטינה, אולם בקשותיהם נפלו על אוזניים ערלות. התובע
מתעקש להמשיך בניהול ההליך.

לעניין זה, ראה קביעותיו של כב' השופט ניר זיתוני מיום 28.4.2020 בדיון שנערך ב"סבב
הקודם", ביחס לצו הגנה לו עתר המבקש כנגד המשיבה :

"היום במהלך הדיון נשמעו הצדדים בהרחבה ואף נחקרו על טענותיהם. מחקירתו של
המבקש עולה כי למרות טענותיו הקשות, לא הגיש בקשה או תביעה למשמורת הקטינה.
עוד עולה מהחקירה כי למרות שהמידע אשר יצר את החשד אצל המבקש, הגיע לידי בסמוך

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תלה"מ 20-07-8887 ו' מ' נ' א'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

ליום **.*.*., לא פנה המבקש לבית המשפט ועשה כן רק ביום **.*.*. אינני מקבל את טענת המבקש לפיה העדיף להמתין לתוצאות חקירת המשטרה. בענייניו של המבקש והמשיבה ממילא תלויים ועומדים הליכים בבית המשפט. המבקש מודע לאפשרויות הפתוחות בפניו להגיש בקשות שונות ותביעות לבית המשפט והעובדה כי המתין זמן כה רק מחזקת את גרסת המשיבה לפיה פעולותיו של המבקש אינן נעשות בתום לב אלא מנסיבות אחרות...חמור בעיני כי המבקש מעלה את טענותיו לרשת האינטרנט ולפייסבוק. דומני כי יש בכך בראש ובראשונה פגיעה בפרטיות הקטינה...הבקשה לצו הגנה נדחת..."

9. בגדרי הדיון הנוכחי שנערך ביום 8.3.2021 הודה ב"כ התובע כי "אכן כל הראיות מציגות שאין שום דבר" (עמ' 1 שורה 34).

כאשר התבקש ב"כ האב במסגרת הדיון שנערך ביום 8.3.2021 להפנות לעו"ס לס"ד שאלות, ביקש להמתין עד לדיון ההוכחות (אשר עתיד להיקבע רק בחודש נובמבר 2021), ועתר להציג ראשית כל שאלות לאם (ולאמת אותה עם "ראיות" רבות המצויות באמתחתו) ורק לאחר מכן לחקור את העו"ס.

הדעת נותנת כי אם היו לאב השגות רבות כנגד ממצאי התסקיר ו/או חוות דעתו של העו"ס לס"ד, הוא היה חפץ להציג שאלות רבות על אופן הבדיקה שנערכה לקטינה ועל דרך ההגעה למסקנות (אני ערה לכך כי בסיום הדיון הציג ב"כ התובע מספר שאלות מצומצם לעו"ס), ולא דווקא לאם.

בנוסף, ככל והתובע מחזיק בידיו בראיות רבות – "ראיות הזהב" אשר מוכיחות את טענותיו, יש להניח כי הוא היה מציג בפני משטרת ישראל וכן בפני עו"ס לס"ד, קודם לעריכת התסקיר או במהלך הדיון, ואלו היו מעוררות לכאורה ספק לטובתו. אולם משנטענו הדברים בעלמא, אין להם על מה להישען, ולא ניתן לייחס להם חשיבות של ממש.

10. סיכומי של דבר: אני מורה על מחיקת התובענה להעברת המשמורת לידי האב ביחס לקטינה (פעוטה אשר טרם מלאו לה * שנים!!) וכתוצאה מכך על מחיקת ההליך.

11. האב ישלם הוצאות ההליך לידי האם בסך של 5,000 ₪. הסכום ישולם תוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן, יהא ניתן לגבותו בדין מזונות.

12. כולי תקווה כי לאור סיום ההליכים, יועבר מכאן ואילך מלוא המיקוד מהזירה המשפטית אל המרחב הטיפולי במסגרת ההדרכה ההורית הנערכת אל מול גורמי המקצוע המטפלים.

13. המזכירות תמציא פסק הדין לכלל הגורמים ותסגור את התיק.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תלה"מ 20-07-8887 ו' מ' נ' א'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

ניתנה היום כ"ט באדר, 13 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

מאיה לוי, שופטת